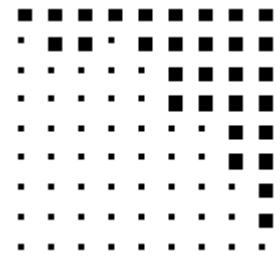

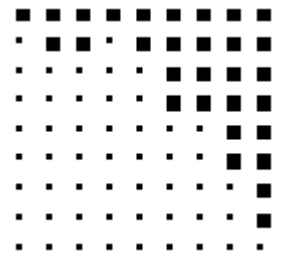
Laarman & van Waay B.V.

ALGEMENE VOORWAARDEN LAARMAN & VAN WAAY

INHOUDSOPGAVE

1.	ALGEMEEN	1
1.1	TOEPASSELIJKHEID	1
1.2	DEFINITIES	1
1.3	BEVESTIGING	1
1.4	AANBIEDINGEN	2
1.5	OVEREENKOMSTEN	2
1.6	MEDEWERKING/INFORMATIEPLICHT OPDRACHTGEVER	2
1.7	GEHEIMHOUDING/CONCURRENTIEBEDING	2
1.8	AANSPRAKELIJKHEID	3
1.9	OVERDRACHT	3
1.10	NIET-TOEREKENBARE TEKORTKOMING	4
1.11	NIETIGHEID	4
1.12	TOEPASSELIJK RECHT EN GESCHILLENREGELING	4
2.	LAARMAN & VAN WAAY PRODUCTEN	4
2.1	GEBRUIKSRECHT PROGRAMMATUUR	4
2.2	HUUR GEBRUIKSRECHT	5
2.3	ONDERHOUD	5
2.4	ADVIEZEN	5
2.5	SUPPORT	5
2.6	CONSULTANCY	5
2.7	PROJECT MANAGEMENT	5
2.8	DETACHERING	5
2.9	MAATWERK	6
2.10	INSTALLATIE EN IMPLEMENTATIE	6
2.11	WERKZAAMHEDEN	6
3.	DERDEN PRODUCTEN	6
3.1	ALGEMENE VOORWAARDEN DERDEN	6
3.2	DERDEN PRODUCTEN	7
4.	LEVERING	7
4.1	HAALBAARHEIDSONDERZOEK	7
4.2	LEVERINGSTERMIJN	7
4.3	VOORBEHOUD	7
4.4	RISICO	8
4.5	AFLEVERING, INSTALLATIE EN ACCEPTATIEPROCEDURE	8
4.6	TESTRAPPORT	8
4.7	FOUTEN	9
4.8	WIJZIGING PRESTATIE	9
4.9	GARANTIE	9
5.	PRIJZEN/BETALINGEN	9
5.1	PRIJZEN EN BETALINGEN	9
5.2	PRIJSWIJZIGINGEN	10
5.3	FIXED PRICE	10
5.4	NACALCULATIE	10
5.5	VOORSCHOT	10
5.6	BETALINGSTERMIJN	10
6.	INTELLECTUELE EIGENDOMSRECHTEN	11
6.1	RECHTEN VAN LAARMAN & VAN WAAY EN OPDRACHTGEVER	11
6.2	VRIJWARING	11

1. ALGEMEEN

1.1 Toepasselijkheid

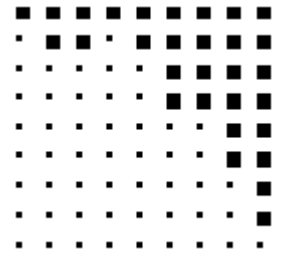
- 1.1.1** Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle offertes en alle leveringen van Laarman & van Waay, de daaruit voortvloeiende voorzieningen en de daarmee samenhangende werkzaamheden ongeacht of deze krachtens schriftelijke dan wel mondelinge overeenkomst geschieden, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.
- 1.1.2** Eventuele inkoop- of andere voorwaarden van Opdrachtgever zijn niet van toepassing. Toepasselijkheid van eventuele inkoop- of andere voorwaarden van Opdrachtgever dan wel van derden ten behoeve van Opdrachtgever worden dan ook uitdrukkelijk van de hand gewezen door Laarman & van Waay, tenzij deze door Laarman & van Waay uitdrukkelijk schriftelijk zijn aanvaard.
- 1.1.3** De Algemene Voorwaarden Laarman & van Waay zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Utrecht onder nummer 2977 en bij de griffie van de Arrondissementsrechtbank te Utrecht onder nummer 190/2001.
- 1.1.4** Laarman & van Waay is te allen tijde bevoegd wijzigingen dan wel aanvullingen in de Algemene Voorwaarden Laarman & van Waay aan te brengen. De gewijzigde Algemene Voorwaarden Laarman & van Waay zullen verder van toepassing zijn, tenzij tegen eventuele wijzigingen, binnen 30 (dertig) dagen na dagtekening van de wijziging, schriftelijk bezwaar wordt gemaakt.
- 1.1.5** Wijzigingen in, alsmede aanvullingen op de Algemene Voorwaarden Laarman & van Waay en/of de tussen Laarman & van Waay en Opdrachtgever gesloten overeenkomsten, zijn slechts geldig indien zij schriftelijk door Laarman & van Waay zijn vastgelegd.
- 1.1.6** Indien met Opdrachtgever meerdere (rechts)personen of ondernemingen worden aangeduid, zullen deze hoofdelijk gehouden zijn tot nakoming van alle verplichtingen uit de met Laarman & van Waay gesloten overeenkomst.
- 1.1.7** De aanduidingen boven de artikelen van deze voorwaarden hebben uitsluitend tot doel de leesbaarheid te vergroten. De inhoud en strekking van het onder een bepaalde aanduiding opgenomen artikel beperkt zich derhalve niet tot die aanduiding.

1.2 Definities

- 1.2.1** In de Algemene Voorwaarden Laarman & van Waay worden onder meer de navolgende woorden en termen met een hoofdletter geschreven. Alle van de navolgende woorden en termen in het enkelvoud hebben dezelfde betekenis als in het meervoud en vice versa.
- 1.2.2** Laarman & van Waay:

Laarman & van Waay dan wel een aan Laarman & van Waay verbonden onderneming of partner die de rechtsbetrekking met Opdrachtgever aangaat en de Algemene Voorwaarden Laarman & van Waay van toepassing heeft verklaard.

- 1.2.3** Opdrachtgever:
Een ieder die verzoekt en opdracht geeft tot levering van Producten.
- 1.2.4** Laarman & van Waay Producten:
Alle door Laarman & van Waay geleverde producten en diensten, de daaruit voortvloeiende voorzieningen en de daarmee samenhangende werkzaamheden die niet afkomstig zijn van derden en waarvan eventuele intellectuele eigendomsrechten, industriële eigendomsrechten en andere rechten bij Laarman & van Waay berusten.
- 1.2.5** Derden Producten:
Alle door Laarman & van Waay geleverde producten en diensten, de daaruit voortvloeiende voorzieningen en de daarmee samenhangende werkzaamheden die afkomstig zijn van derden en waarvan eventuele intellectuele eigendomsrechten, industriële eigendomsrechten en andere rechten in beginsel niet bij Laarman & van Waay berusten.
- 1.2.6** Fixed Price:
Zoals nader omschreven in artikel 5.3.
- 1.2.7** Fouten:
Zoals nader omschreven in artikel 4.7.
- 1.2.8** Garantie:
Zoals nader omschreven in artikel 4.9.
- 1.2.9** Nacalculatie:
Zoals nader omschreven in artikel 5.4.
- 1.2.10** Onderhoud:
Zoals nader omschreven in artikel 2.3.
- 1.2.11** Producten:
Alle door Laarman & van Waay geleverde Laarman & van Waay Producten en/of Derden Producten, de daaruit voortvloeiende voorzieningen en de daarmee samenhangende werkzaamheden.
- 1.2.12** Support:
Zoals nader omschreven in artikel 2.5.
- 1.2.13** Voorschot:
Zoals nader omschreven in artikel 5.5.
- 1.2.14** Werkdagen:
Normale Nederlandse werktijden (9.00-17.30) en dagen (maandag t/m vrijdag) uitgezonderd nationale feestdagen.
- 1.3 Bevestiging**
- 1.3.1** Mondelinge toezeggingen, opdrachten dan wel andere uitlatingen van welke aard dan ook van werknemers van

Laarman & van Waay zijn uitsluitend rechtsgeldig en bindend indien schriftelijk bevestigd door bevoegde vertegenwoordigers van Laarman & van Waay.

1.4 Aanbiedingen

1.4.1 Alle aanbiedingen zijn vrijblijvend, tenzij in het aanbod schriftelijk uitdrukkelijk anders is aangegeven.

1.4.2 Aanbiedingen zijn gebaseerd op de door Opdrachtgever verstrekte gegevens, inlichtingen en/of wensen overeenkomstig artikel 1.6.

1.5 Overeenkomsten

1.5.1 Indien een offerte, contract dan wel een ander gelijksoortig juridisch bindend document door Laarman & van Waay wordt opgestuurd aan Opdrachtgever en Opdrachtgever laat na dit document ondertekend te retourneren aan Laarman & van Waay, aanvaardt Opdrachtgever door betaling van de vergoedingen aan Laarman & van Waay de inhoud van dit document en deze Algemene Voorwaarden Laarman & van Waay.

1.5.2 Een overeenkomst tussen Laarman & van Waay en Opdrachtgever waarvoor geen nader contract en/of duur is overeengekomen heeft een duur van 1 (één) jaar indien de levering betrekking heeft op de levering van een Product zoals doch niet beperkt tot Onderhoud en Support, waarvoor periodiek een bedrag in rekening wordt gebracht. Indien deze overeenkomst niet dan wel niet-tijdig wordt opgezegd, vindt voortzetting van deze overeenkomst plaats telkenmale voor de duur van 1 (één) jaar.

1.5.3 Opzegging van de overeenkomst, als omschreven in artikel 1.5.2, vindt plaats door middel van een aangetekende brief die uiterlijk 40 (veertig) dagen voor het verstrijken van de duur van de overeenkomst door de wederpartij is ontvangen.

1.5.4 Ieder der partijen is gerechtigd de overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven zonder rechterlijke tussenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden indien de andere partij ook na schriftelijk sommatie stellende een redelijke termijn in gebreke blijft zijn verplichtingen na te komen.

1.5.5 Laarman & van Waay heeft overigens het recht met onmiddellijke ingang en zonder rechterlijke tussenkomst middels een buitengerechtelijke verklaring de overeenkomst en/of de aanbiedingen te ontbinden dan wel te annuleren indien Opdrachtgever een natuurlijke persoon is bij overlijden van Opdrachtgever, indien Opdrachtgever in staat van faillissement wordt verklaard, Opdrachtgever surseance van betaling wordt verleend of indien Opdrachtgever's onderneming wordt geliquideerd of beëindigd, anders dan ten behoeve van reconstructie of samenvoegen van ondernemingen. In deze gevallen is elke vordering van Laarman & van Waay op Opdrachtgever direct en volledig opeisbaar.

1.5.6 Na beëindiging, om welke reden dan ook, van de overeenkomst kan Opdrachtgever geen rechten meer aan de overeenkomst ontleen, onverlet latende het voortbestaan van de verplichtingen van partijen die naar hun aard bestemd zijn om voort te duren na beëindiging van de overeenkomst, zoals o.a. doch niet beperkt tot de verplichtingen omtrent eigendomsrechten, geheimhouding en concurrentiebeding.

1.6 Medewerking/Informatieplicht Opdrachtgever

1.6.1 Alle opdrachten worden door Laarman & van Waay uitgevoerd op basis van de door Opdrachtgever aan Laarman & van Waay kenbaar gemaakte gegevens, inlichtingen of wensen.

1.6.2 Opdrachtgever zal Laarman & van Waay alle medewerking verlenen en steeds tijdig alle, voor een behoorlijke uitvoering van de overeenkomst, nuttige en noodzakelijke gegevens en/of inlichtingen verschaffen. Opdrachtgever zal instaan voor de juistheid van deze informatie.

1.6.3 Indien voor de uitvoering van de overeenkomst noodzakelijke gegevens, inlichtingen en/of wensen niet, niet tijdig en/of niet overeenkomstig de afspraken ter beschikking van Laarman & van Waay staan, of indien Opdrachtgever op andere wijze niet aan zijn verplichtingen voldoet, heeft Laarman & van Waay in ieder geval het recht op ontbinding van de overeenkomst, opschorting van de uitvoering van de overeenkomst en heeft zij het recht om de daardoor ontstane kosten volgens haar gebruikelijke tarieven in rekening te brengen.

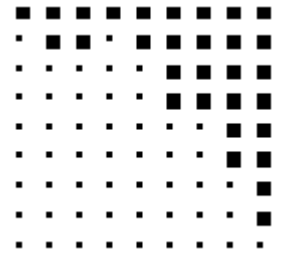
1.6.4 Indien zich tussentijds wijzigingen dan wel nieuwe feiten mochten voordoen in eerder ter beschikking gestelde gegevens, inlichtingen en/of wensen, zal Laarman & van Waay te allen tijde gerechtigd zijn in overleg met Opdrachtgever de overeenkomst aan deze nieuwe omstandigheden aan te passen dan wel te ontbinden.

1.6.5 Indien Opdrachtgever functionele verbeteringen dan wel andere wijzigingen aanbrengt in de Producten, is de Opdrachtgever verplicht deze aanpassingen aan Laarman & van Waay mede te delen in de gevallen dat Laarman & van Waay Onderhoud, Support dan wel andere diensten levert met betrekking tot de aan Opdrachtgever geleverde Producten.

1.6.6 Ingeval Laarman & van Waay activiteiten verricht op locatie anders dan haar eigen, zal Opdrachtgever kosteloos voor de door Laarman & van Waay in redelijkheid gewenste faciliteiten, zoals een werkruimte en telecommunicatiefaciliteiten zorgdragen.

1.7 Geheimhouding/Concurrentiebeding

1.7.1 Laarman & van Waay en Opdrachtgever verbinden zich over en weer tot geheimhouding van alle gegevens en

informatie over elkaars organisatie, elkaars cliënten, de bestanden en de Producten, waarvan partijen kennis nemen bij werkzaamheden ten behoeve van elkaar of ten behoeve van cliënten van Opdrachtgever. Gegevens en informatie mogen slechts gebruikt worden ter uitvoering van de tussen partijen gesloten overeenkomst.

1.7.2 Laarman & van Waay is gerechtigd de naam en het logo van Opdrachtgever of diens cliënten waaraan rechten op de Producten zijn verleend op de Laarman & van Waay website en/of een referentielijst te plaatsen en deze aan derden ter informatie beschikbaar te stellen, tenzij schriftelijk anders overeengekomen.

1.7.3 Opdrachtgever en haar cliënten zullen gedurende en tot 12 (twaalf) maanden na het beëindigen of ontbinden van de overeenkomst geen directe dan wel indirecte zakelijke, arbeids of andere gelijksoortige relaties aangaan met enig medewerker van Laarman & van Waay, behoudens schriftelijke toestemming van Laarman & van Waay.

1.7.4 Bij overtreding van het bepaalde in artikel 1.7.3 is Opdrachtgever zonder nadere ingebrekestelling een direct opeisbare boete van Euro 50.000,- (vijftigduizend) per overtreding verschuldigd, onverminderd het recht van Laarman & van Waay om vergoeding van de volledig geleden schade te eisen.

1.8 Aansprakelijkheid

1.8.1 De totale aansprakelijkheid van Laarman & van Waay wegens toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst zal met inachtneming van artikel 1.8.2 en 1.8.3 beperkt blijven tot vergoeding van directe schade en dan tot maximaal het bedrag van de voor die overeenkomst bedongen prijs (exclusief BTW).

1.8.2 Indien de overeenkomst tevens uit een duurovereenkomst bestaat, met een looptijd van meer dan 1 (één) jaar en de aansprakelijkheid van Laarman & van Waay vloeit voort uit deze duurovereenkomst, wordt de bedongen prijs gesteld op het totaal van de vergoedingen (exclusief BTW) daadwerkelijk betaald door Opdrachtgever aan Laarman & van Waay op basis van de duurovereenkomst voor 1 (één) jaar (zijnde het jaar waarin de schade zich heeft voorgedaan).

1.8.3 Laarman & van Waay heeft zich ter zake van schade verzekerd. Laarman & van Waay is in ieder geval niet aansprakelijk voor verdere schade en zal deze verdere schade ook niet vergoeden, die Opdrachtgever uit hoofde van het met Laarman & van Waay gesloten contract, hoe en uit welke hoofde dan ook ontstaan, zulks met inbegrip van mogelijke aanspraken op Opdrachtgever van derden, mocht lijden, dan door deze verzekering gedekt wordt en uitgekeerd, tenzij er sprake is van opzet of grove schuld.

1.8.4 De totale aansprakelijkheid van Laarman & van Waay voor schade door dood of lichamelijk letsel zal in geen geval meer bedragen dan Euro 1.000.000,- (één miljoen) waarbij een reeks van samenhangende gebeurtenissen

geldt als één gebeurtenis.

1.8.5 Onder directe schade wordt uitsluitend verstaan:

- a) De redelijke kosten, gemaakt ter vaststelling van de oorzaak en de omvang van de schade;
- b) De redelijke kosten, gemaakt ter voorkoming of beperking van schade, voor zover Opdrachtgever aantoonbaar dat deze kosten hebben geleid tot beperking van schade.

1.8.6 Aansprakelijkheid van Laarman & van Waay voor indirecte schade, daaronder begrepen gevolgschade, gederfde winst, gemiste besparingen, vernietiging of zoekraken van bestanden en/of gegevens, vertragingsschade, geleden verlies, schade veroorzaakt door het gebrekkig verschaffen van informatie en/of medewerking door Opdrachtgever, schade door bedrijfsstagnatie of vorderingen van derden op Opdrachtgever, is uitgesloten.

1.8.7 Buiten het in artikel 1.8.1 en 1.8.4 genoemde geval rust op Laarman & van Waay geen enkele aansprakelijkheid voor schadevergoeding, ongeacht de grond waarop een actie tot schadevergoeding zou worden gebaseerd.

1.8.8 De aansprakelijkheid van Laarman & van Waay ontstaat slechts indien Opdrachtgever Laarman & van Waay onverwijld en deugdelijk schriftelijk in gebreke stelt, stellende daarbij een redelijke termijn ter zuivering van de tekortkoming en Laarman & van Waay ook na die termijn toerekenbaar in de nakoming van haar verplichtingen tekort blijft schieten. De ingebrekestelling dient een zo gedetailleerd mogelijke omschrijving van de tekortkoming te bevatten, zodat Laarman & van Waay in staat is adequaat te reageren.

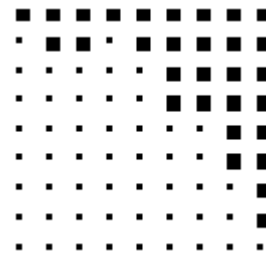
1.8.9 Voorwaarde voor het ontstaan van enig recht op schadevergoeding is steeds dat Opdrachtgever binnen 60 (zestig) dagen na het ontstaan van de schade Laarman & van Waay daarvan schriftelijk per aangetekend schrijven op de hoogte stelt en daarbij die maatregelen treft waardoor de schade zoveel als mogelijk wordt beperkt.

1.8.10 Opdrachtgever vrijwaart Laarman & van Waay tegen alle aanspraken van derden wegens aansprakelijkheid als gevolg van een gebrek in een product, systeem dan wel dienst door Opdrachtgever aan een derde geleverd en welk product, systeem dan wel dienst mede bestond uit hetgeen door Laarman & van Waay is geleverd.

1.8.11 Laarman & van Waay aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door Derden Producten, die Laarman & van Waay aan Opdrachtgever heeft geleverd.

1.8.12 Laarman & van Waay is niet aansprakelijk voor schade van welke aard dan ook die het gevolg is van het niet tijdig leveren van Support, Onderhoud en Garantie.

1.9 Overdracht

1.9.1 De tussen Laarman & van Waay en Opdrachtgever gesloten overeenkomst en de daaruit voortvloeiende rechten en verplichtingen kunnen niet aan derden worden overgedragen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Laarman & van Waay.

1.10 Niet-toerekenbare Tekortkoming

1.10.1 Geen der partijen is gehouden tot nakoming van enige verplichting, indien zij daartoe verhinderd is ten gevolge van een omstandigheid die niet aan haar schuld te wijten is, noch krachtens de wet, rechtshandeling of de in het verkeer geldende opvattingen voor haar rekening komt. Onder voornoemde omstandigheden vallen eveneens omstandigheden die buiten de macht van Laarman & van Waay liggen en bedrijfsrisico's van Laarman & van Waay zoals, maar echter niet beperkt tot tekortkomingen van toeleveranciers van Laarman & van Waay, het niet tijdig beschikbaar zijn van noodzakelijke gegevens, informatie en/of specificaties, wijzigingen in dergelijke verstrekte gegevens, niet geheel kloppende specificaties en/of functionele omschrijvingen van Derden Producten en/of door derden geleverde producten, slechte weersomstandigheden, brand, explosie, overstroming, ziekte, gebrek aan personeel, stakingen, prikacties, langzaam-aan-acties of andere arbeidsconflicten, ongelukken, daden van overheidswege, de onmogelijkheid om een vereiste vergunning of toestemming te verkrijgen, materiaalschaarste, diefstal en transportbelemmeringen.

1.10.2 Indien de niet-toerekenbare tekortkoming van tijdelijke aard is, kan Laarman & van Waay de overeenkomst opschorten totdat de desbetreffende situatie zich niet meer voordoet, zonder tot enige schadevergoeding gehouden te zijn.

1.10.3 Laarman & van Waay behoudt het recht, indien zich een niet-toerekenbare tekortkoming voordoet, om betaling te vorderen van reeds verrichte prestaties voordat de niet-toerekenbare tekortkoming bekend was.

1.10.4 Indien de niet-toerekenbare tekortkoming van één der partijen gedurende meer dan drie maanden voortduurt, hebben beide partijen afzonderlijk het recht de overeenkomst te ontbinden, zonder tot enige schadevergoeding gehouden te zijn betreffende de ontbinding.

1.11 Nietigheid

1.11.1 Indien één of meer bepalingen van de overeenkomst nietig zijn, nietig zijn verklaard, vernietigbaar zijn dan wel hun rechtsgeldigheid op andere wijze hebben verloren, zullen de overige bepalingen van de overeenkomst onverkort van kracht blijven.

1.11.2 Partijen zullen ten aanzien van bepalingen die nietig zijn, nietig zijn verklaard, vernietigbaar zijn dan wel hun rechtsgeldigheid op andere wijze hebben verloren in overleg met elkaar treden teneinde een vervangende

regeling te treffen, in dier voege dat partijen er naar zullen streven dat de strekking van de overeenkomst in zijn geheel in stand blijft.

1.12 Toepasselijk Recht en Geschillenregeling

1.12.1 Op alle door Laarman & van Waay met Opdrachtgever gesloten overeenkomsten is het Nederlands recht van toepassing, tenzij partijen schriftelijk anders overeengekomen zijn.

1.12.2 Geschillen tussen partijen, die niet in overleg kunnen worden opgelost, zullen worden opgelost middels arbitrage van de Stichting Geschillenoplossing Automatisering (SGOA), volgens het arbitragereglement van de SGOA. Met wederzijdse goedkeuring van partijen kan eventueel voorafgaand aan de arbitrage, tevens bemiddeling worden verzocht met inachtneming van het Minitrial Reglement van de SGOA.

1.12.3 Indien de SGOA zich onbevoegd verklaart of indien partijen zulks gezamenlijk overeenkomen zullen geschillen worden voorgelegd aan de daartoe bevoegde Nederlandse rechter te Amsterdam.

2. LAARMAN & VAN WAAY PRODUCTEN

2.1 Gebruiksrecht Programmatuur

2.1.1 Laarman & van Waay verleent Opdrachtgever het niet-exclusieve recht tot het gebruik van de Producten, met daarbij behorende documentatie.

2.1.2 Het gebruiksrecht is beperkt tot het uitsluitend voor eigen gebruik aanwenden van de Producten op de met Laarman & van Waay overeengekomen verwerkingseenheid en het met Laarman & van Waay overeengekomen aantal gebruikers, servers en/of werkstations. Indien geen nadere afspraken zijn gemaakt is het gebruiksrecht beperkt tot de verwerkingseenheid waarop de Producten het eerst zijn geïnstalleerd en het aantal gebruikers, servers en/of werkstations is beperkt tot 1 (één). Het is de Opdrachtgever verboden de Producten te wijzigen, of te doen wijzigen.

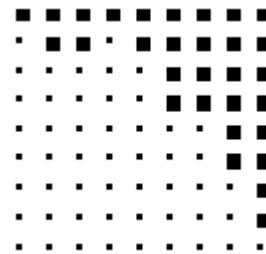
2.1.3 Het is Opdrachtgever verboden de Producten op enigerlei wijze te kopiëren, dupliceren of te modificeren.

2.1.4 Het is Opdrachtgever toegestaan voor doeleinden van beveiliging één back-up te maken van de ter beschikking gestelde Producten.

2.1.5 Het gebruiksrecht op de Producten is niet overdraagbaar aan derden.

2.1.6 Opdrachtgever is niet bevoegd onder welke titel dan ook of op welke wijze dan ook de Producten ter beschikking te stellen aan derden.

2.1.7 Reverse engineering of decompilatie van de Producten door Opdrachtgever is verboden, tenzij expliciet rechtens

toegelaten.

2.1.8 Het gebruiksrecht gaat in nadat betaling door Opdrachtgever heeft plaatsgevonden en aan de overige op Opdrachtgever rustende verplichtingen zijn voldaan.

2.1.9 De omvang van het gebruiksrecht op Derden Producten wordt bepaald door de Algemene Voorwaarden Derden zoals uiteengezet in artikel 3. Voor zover in het voorgaande niet wordt afgeweken van de Algemene Voorwaarden Derden is het voorgaande van overeenkomstige toepassing.

2.2 Huur Gebruiksrecht

2.2.1 Laarman & van Waay biedt Opdrachtgever, afhankelijk van het Product, de mogelijkheid om tegen betaling van een overeengekomen maandelijks bedrag een gebruiksrecht tot gebruik van het Product te huren.

2.2.2 Op de huur van een gebruiksrecht is artikel 2.1 van overeenkomstige toepassing.

2.2.3 Verhuur van een gebruikersrecht door Laarman & van Waay geschiedt op basis van nader overeen te komen voorwaarden.

2.3 Onderhoud

2.3.1 Laarman & van Waay biedt Opdrachtgever, afhankelijk van het Product, de mogelijkheid om Onderhoud te nemen.

2.3.2 Onderhoud op de Producten geschiedt op basis van een periodiek Voorschot en tegen nader overeen te komen voorwaarden. Voor zover in de nader overeen te komen voorwaarden niet wordt afgeweken geldt hetgeen artikel 2.3 bepaald.

2.3.3 Onderhoud omvat het ter beschikking stellen van updates, met inbegrip van documentatie, van de aan Opdrachtgever gelicencieerde Producten die een kwalitatieve (Fout herstel) dan wel functionele verbetering van het ter beschikking gestelde Product inhouden. Laarman & van Waay is niet verplicht om op actieve wijze Opdrachtgever op de hoogte te houden van eventuele updates.

2.3.4 Indien Onderhoud een functionele verbetering inhoudt is Laarman & van Waay gerechtigd om extra kosten in rekening te brengen ter compensatie van deze functionele verbetering.

2.3.5 Laarman & van Waay is gerechtigd Onderhoud te weigeren indien de Producten, dan wel de omgeving waarin voornoemde Producten opereren door Opdrachtgever in welke vorm of op welke wijze dan ook zijn gewijzigd.

2.3.6 Indien Opdrachtgever nieuwe updates weigert te installeren die door Laarman & van Waay aan Opdrachtgever zijn aangeboden, behoudt Laarman & van Waay het recht voor om de overeenkomst te beëindigen,

dan wel de overeenkomst aan deze weigering aan te passen.

2.4 Adviezen

2.4.1 Alle Producten die als adviezen kunnen worden aangemerkt dan wel een adviserend karakter hebben, zoals maar niet beperkt tot Support (artikel 2.5), Consultancy (artikel 2.6), Project Management (artikel 2.7), Haalbaarheidsonderzoek (artikel 4.1), etc., zullen uitsluitend naar beste weten en kunnen worden gegeven.

2.4.2 Laarman & van Waay is niet verantwoordelijk en/of aansprakelijk indien de werkzaamheden die voortvloeien uit het advies tot gevolg hebben dat een project van Opdrachtgever niet binnen het vastgestelde budget, de vastgestelde tijd en eventuele andere vooraf vastgestelde voorwaarden kan worden volbracht.

2.4.3 Laarman & van Waay zal adviezen geven op basis van door Laarman & van Waay aangegeven randvoorwaarden en informatie verkregen van Opdrachtgever zoals vermeld in artikel 1.6. Indien blijkt dat niet alle relevante informatie reeds verkregen was en/of indien zich andersoortige problemen en/of inzichten mochten voordoen, zoals maar niet beperkt tot incompatibiliteitsproblemen (producten die onverenigbaar zijn met elkaar) kan het gegeven advies aan deze nieuwe situatie worden aangepast.

2.5 Support

2.5.1 Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen omvat Support het geven van mondelinge (telefonisch) en schriftelijke (e-mail) adviezen met betrekking tot het gebruik en de werking van de Producten. Support geschiedt in beginsel op basis van een periodiek Voorschot. Op grond van dit periodiek Voorschot is Opdrachtgever gerechtigd tot 8 (acht) respons uren per jaar. Indien deze vooraf toegekende uren overschreden worden zal het dan geldende uurtarief in rekening worden gebracht.

2.6 Consultancy

2.6.1 Consultancy omvat het geven van mondelinge en/of schriftelijke (technische) adviezen aan Opdrachtgever.

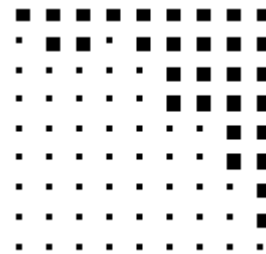
2.6.2 Consultancy door Laarman & van Waay geschiedt op basis van nader overeen te komen voorwaarden.

2.7 Project Management

2.7.1 Project Management omvat het managen, begeleiden en adviseren van nader te definiëren projecten.

2.7.2 Project Management door Laarman & van Waay geschiedt op basis van nader overeen te komen voorwaarden.

2.8 Detachering

2.8.1 Medewerkers van Laarman & van Waay kunnen op tijdelijke basis werkzaamheden verrichten bij Opdrachtgever dan wel bij cliënten van Opdrachtgever.

2.8.2 Detachering door Laarman & van Waay geschiedt op basis van nader overeen te komen voorwaarden en uitsluitend onder toezicht en verantwoordelijkheid van Opdrachtgever dan wel cliënten van Opdrachtgever.

2.9 Maatwerk

2.9.1 Alle opdrachten die deels dan wel geheel uit maatwerk bestaan worden op basis van Fixed Price of Nacalculatie afgerekend.

2.9.2 Partijen zullen schriftelijk specificeren welk Laarman & van Waay Product ontwikkeld zal worden en op welke wijze dit zal geschieden. Laarman & van Waay zal de Laarman & van Waay Product-ontwikkeling met zorg uitvoeren op basis van de door Opdrachtgever te verstrekken gegevens, voor de juistheid, volledigheid en consistentie waarvoor Opdrachtgever instaat.

2.9.3 Laarman & van Waay is gerechtigd, doch niet verplicht, de juistheid, volledigheid of consistentie van de aan haar ter beschikking gestelde gegevens of specificaties te onderzoeken en bij constatering van eventuele onjuistheden, onvolledigheden of inconsistentie de overeengekomen werkzaamheden op te schorten totdat Opdrachtgever de betreffende onvolkomenheden heeft weggenomen.

2.9.4 Intellectuele eigendomsrechten, industriële eigendomsrechten dan wel overige rechten van maatwerk blijven te allen tijde bij Laarman & van Waay berusten zoals omschreven in artikel 6.1.

2.10 Installatie en Implementatie

2.10.1 Uitsluitend indien dat schriftelijk is overeengekomen, zal Laarman & van Waay de Producten installeren en/of implementeren, dan wel doen installeren en/of implementeren.

2.10.2 Alvorens tot installatie en/of implementatie kan worden overgegaan zal Opdrachtgever er op zijn kosten voor zorgdragen dat aan alle door of middels Laarman & van Waay opgegeven condities is voldaan, teneinde een succesvolle installatie en/of implementatie te bewerkstelligen.

2.10.3 Opdrachtgever zal zorgdragen en is volledig verantwoordelijk dat de vereiste Algemene Voorwaarden Derden verkregen zijn om de installatie rechtmatig te laten plaatsvinden.

2.10.4 Indien door toedoen van Opdrachtgever de installatie en/of implementatie niet binnen de overeengekomen tijd heeft kunnen plaatsvinden, zal Opdrachtgever betalingen verrichten alsof de installatie en/of implementatie heeft plaatsgevonden, onverminderd de verplichtingen van Laarman & van Waay om op een opnieuw vast te stellen

tijdstip te installeren en/of te implementeren.

2.11 Werkzaamheden

2.11.1 Alle werkzaamheden, Onderhoud, Support dan wel andere diensten, zullen in de regel ononderbroken en op Werkdagen en onder normale arbeidsomstandigheden worden uitgevoerd.

2.11.2 Voor elke onafgebroken periode waarin Laarman & van Waay voor minder dan 3 (drie) uur werkzaamheden op een locatie anders dan bij Laarman & van Waay verricht is Laarman & van Waay gerechtigd minimaal 3 (drie) uur in rekening te brengen. Van een onafgebroken periode is sprake indien de tijd waarin geen werkzaamheden worden verricht, tussen de ene periode en de volgende periode waarin wel werkzaamheden worden verricht, niet meer dan 1 (één) uur bedraagt.

2.11.3 Werkzaamheden verricht buiten Werkdagen worden aangemerkt als overwerk. Bij overwerk voor of na Werkdagen wordt het dan geldende tarief vermeerderd met een toeslag van 50%. Bij overwerk tijdens weekend- en feestdagen wordt het dan geldende tarief vermeerderd met een toeslag van 100%.

2.11.4 Indien is overeengekomen dat werkzaamheden in fasen zullen plaatsvinden, is Laarman & van Waay gerechtigd de aanvang van de werkzaamheden die tot een volgende fase behoren uit te stellen totdat Opdrachtgever de resultaten van de daaraan voorafgaande fase schriftelijk heeft geaccepteerd.

2.11.5 Slechts indien dit schriftelijk uitdrukkelijk is overeengekomen is Laarman & van Waay gehouden bij de uitvoering van werkzaamheden tijdige en verantwoord gegeven aanwijzingen van Opdrachtgever op te volgen. Laarman & van Waay is niet verplicht aanwijzingen op te volgen die de inhoud of omvang van de overeengekomen werkzaamheden wijzigen of aanvullen; indien echter dergelijke aanwijzingen worden opgevolgd, zullen de desbetreffende werkzaamheden worden vergoed op basis van Nacalculatie.

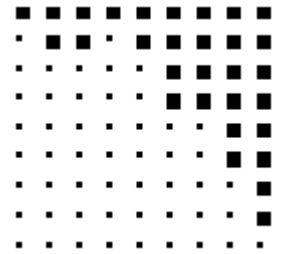
2.11.6 Laarman & van Waay is gerechtigd om, zonder uitdrukkelijke toestemming van Opdrachtgever, derden in te schakelen bij de uitvoering van werkzaamheden.

2.11.7 Na een schriftelijke, elektronische of telefonische melding van een probleem door Opdrachtgever zal Laarman & van Waay die maatregelen nemen die leiden c.q. mogelijkerwijs kunnen leiden tot herstel.

3. DERDEN PRODUCTEN

3.1 Algemene Voorwaarden Derden

3.1.1 Onder Algemene Voorwaarden Derden worden onder meer begrepen de door derden gehanteerde leveringsvoorwaarden, licentievoorwaarden,

garantievoorwaarden en overige voorwaarden.

3.1.2 De Algemene Voorwaarden Derden die in deze Algemene Voorwaarden Laarman & van Waay van toepassing worden verklaard, zullen indien beschikbaar bij Laarman & van Waay uitsluitend op verzoek worden toegezonden. De Algemene Voorwaarden Derden zullen in hetzelfde formaat en taal ter beschikking worden gesteld zoals Laarman & van Waay deze heeft ontvangen.

3.1.3 De Algemene Voorwaarden Laarman & van Waay treden in rangorde boven de Algemene Voorwaarden Derden tenzij anders aangegeven. Bij strijd tussen de Algemene Voorwaarden Laarman & van Waay en de Algemene Voorwaarden Derden, kan Laarman & van Waay de desbetreffende strijdige bepalingen in de Algemene Voorwaarden Derden buiten toepassing verklaren dan wel van toepassing verklaren.

3.2 Derden Producten

3.2.1 Laarman & van Waay is gerechtigd Derden Producten te leveren dan wel Derden Producten te betrekken bij het vervullen van haar verplichtingen voortvloeiende uit de overeenkomst. Laarman & van Waay is niet verantwoordelijk voor Derden Producten, tenzij schriftelijk anders overeengekomen.

3.2.2 Indien Laarman & van Waay Derden Producten levert aan Opdrachtgever, dan zijn naast deze Algemene Voorwaarden Laarman & van Waay tevens de Algemene Voorwaarden Derden van toepassing op de overeenkomst.

3.2.3 Laarman & van Waay levert rechten op Derden Producten onder de voorwaarden als omschreven in de Algemene Voorwaarden Derden.

3.2.4 Er vindt door Laarman & van Waay geen Onderhoud, Support dan wel andere diensten plaats op Derden Producten, tenzij schriftelijk anders overeengekomen.

3.2.5 Met betrekking tot Derden Producten verzorgt Laarman & van Waay:

- a) De service op Derden Producten, onder maximaal dezelfde voorwaarden zoals wordt weergegeven in de Algemene Voorwaarden Derden.
- b) De Garantie voor de termijn en onder maximaal dezelfde Voorwaarden als weergegeven in de Algemene Voorwaarden Derden.

3.2.6 Reparaties van Derden Producten:

- a) Onder geen beding zal vervanging van geleverde Derden Producten plaatsvinden tenzij Opdrachtgever hier uitdrukkelijk om verzoekt en de aan vervanging verbonden kosten als Voorschot voldoet.
- b) Aan alle reparaties zijn handelingskosten verbonden. Indien reparaties elders geschieden

dan bij Laarman & van Waay worden er tevens voorrijkosten, uurlonen en andere verbonden kosten in rekening gebracht.

4. LEVERING

4.1 Haalbaarheidsonderzoek

4.1.1 Een Haalbaarheidsonderzoek is een onderzoek dat Laarman & van Waay kan uitvoeren alvorens over te gaan tot levering. Het doel van het Haalbaarheidsonderzoek is om in een vroeg stadium Opdrachtgever voor te lichten omtrent de haalbaarheid van de opdracht.

4.1.2 Op basis van de bevindingen die voortvloeien uit het Haalbaarheidsonderzoek zal Laarman & van Waay een Positief Leveringsadvies dan wel Negatief Leveringsadvies uitbrengen omtrent de haalbaarheid van de opdracht. Een Positief Leveringsadvies houdt doorgaans in dat Laarman & van Waay tot levering zal overgaan. Een Negatief Leveringsadvies houdt in dat Laarman & van Waay met redenen omkleed de levering zal afwijzen en zo mogelijk een alternatief zal voorstellen.

4.1.3 De kosten van het Haalbaarheidsonderzoek zullen altijd voor rekening van Opdrachtgever zijn ongeacht de uitslag van het Haalbaarheidsonderzoek.

4.2 Leveringstermijn

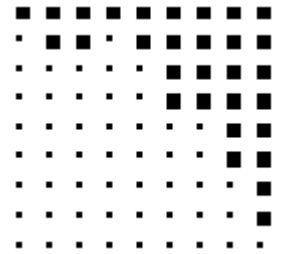
4.2.1 Alle door Laarman & van Waay eventueel genoemde en voor haar geldende leveringstermijnen zijn naar beste weten vastgesteld op grond van de gegevens die bij het aangaan van de overeenkomst aan Laarman & van Waay bekend zijn gemaakt en zullen zoveel mogelijk in acht worden genomen.

4.2.2 Leveringstermijnen worden derhalve niet beschouwd als een fatale termijn waarbinnen geleverd dient te worden, maar als termijn waarbinnen Laarman & van Waay naar haar beste inspanningen zal streven hetgeen overeengekomen is te leveren. Indien de mogelijkheid bestaat dat enige termijn overschreden gaat worden, zullen Laarman & van Waay en Opdrachtgever zo spoedig mogelijk in overleg treden over een nieuwe termijn.

4.2.3 De overschrijding van een eventueel geldende leveringstermijn door Laarman & van Waay behelst nimmer een verzuim van Laarman & van Waay. Laarman & van Waay aanvaardt onder geen enkele omstandigheid aansprakelijkheid indien de leveringstermijn overschreden mocht worden.

4.3 Voorbehoud

4.3.1 Laarman & van Waay verbindt zich pas tot uitvoering van de tussen Laarman & van Waay en Opdrachtgever

gesloten overeenkomst, nadat een getekend exemplaar van de door Laarman & van Waay opgestelde overeenkomst is ontvangen door Laarman & van Waay en/of alle met Opdrachtgever overeengekomen vergoedingen tijdig en volledig zijn betaald. Indien Laarman & van Waay met de uitvoering van de overeenkomst aanvangt voor ontvangst van een getekend exemplaar van de overeenkomst en/of alle met Opdrachtgever overeengekomen vergoedingen tijdig en volledig zijn betaald, behoudt Laarman & van Waay het recht voor om de uitvoering van de overeenkomst op te schorten totdat een getekend exemplaar van de overeenkomst is ontvangen en/of alle met Opdrachtgever overeengekomen vergoedingen tijdig en volledig zijn betaald.

4.3.2 Rechten, zoals maar niet beperkt tot de overdracht van Producten, worden aan Opdrachtgever verleend onder de opschortende voorwaarde dat Opdrachtgever de overeengekomen vergoedingen tijdig en volledig betaalt. Indien verzuim van betaling plaatsvindt dient Opdrachtgever op eigen kosten de Producten binnen een week, na opdracht daartoe van Laarman & van Waay, terug te leveren aan Laarman & van Waay. Alle andere rechtsmiddelen blijven van toepassing.

4.3.3 Indien Opdrachtgever, uit door Laarman & van Waay te leveren Producten, een nieuw product vormt doet Opdrachtgever het vormen van het nieuwe product voor Laarman & van Waay en houdt Opdrachtgever het nieuwe product voor Laarman & van Waay totdat Opdrachtgever alle uit hoofde van de overeenkomst verschuldigde bedragen tijdig en volledig heeft betaald. Laarman & van Waay behoudt tot het moment van tijdige en volledige betaling door Opdrachtgever alle rechten als eigenaar van het nieuwe product.

4.4 Risico

4.4.1 Het Product is voor risico van Opdrachtgever van de aflevering af, zelfs als het eigendom of gebruiksrecht nog niet overgedragen is. Derhalve blijft Opdrachtgever de (koop/huur)prijs verschuldigd, ongeacht tenietgaan of achteruitgang van het Product door oorzaak die niet aan Laarman & van Waay kan worden toegerekend.

4.4.2 Hetzelfde geldt van het ogenblik af, waarop Opdrachtgever in verzuim is met het verrichten van een handeling waarmee Opdrachtgever aan de aflevering moet meewerken.

4.5 Aflevering, Installatie en Acceptatieprocedure

4.5.1 Laarman & van Waay zal de Producten aan Opdrachtgever conform de door Laarman & van Waay schriftelijk vastgelegde specificaties afleveren en indien door Opdrachtgever gewenst installeren.

4.5.2 Aflevering van Producten geschiedt door de terbeschikkingstelling van de Producten aan Opdrachtgever ter plaatse van magazijn van Laarman &

van Waay. De kosten van transport en eventuele verzekering zijn voor rekening van Opdrachtgever. De keuze van de wijze van transport wordt door Laarman & van Waay bepaald en verzekering van de te vervoeren Producten geschiedt niet door Laarman & van Waay, tenzij schriftelijk anders overeengekomen.

4.5.3 Levering, door of middels Laarman & van Waay, van diensten geschiedt op de plaats(en) en op de tijdstippen waarop de diensten worden verricht.

4.5.4 Uitsluitend in het geval waar installatie door Laarman & van Waay plaatsvindt zal er onmiddellijk na voltooiing van de installatie een acceptatieperiode van toepassing zijn. De acceptatieperiode voor Opdrachtgever bedraagt 14 (veertien) dagen na voltooiing van de installatie. Gedurende de acceptatieperiode is het Opdrachtgever niet toegestaan de Producten voor productieve en/of operationele doeleinden te gebruiken.

4.5.5 De Producten zullen tussen partijen gelden als geaccepteerd:

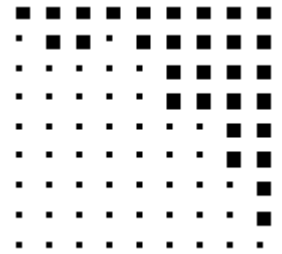
- a) bij de aflevering indien de installatie niet door Laarman & van Waay wordt uitgevoerd, dan wel
- b) indien Laarman & van Waay de installatie heeft voltooid: op de eerste dag na de acceptatieperiode, dan wel
- c) indien Laarman & van Waay de installatie heeft voltooid: vanaf het moment dat de Producten voor productieve en/of operationele doeleinden worden aangewend gedurende de acceptatieperiode, dan wel
- d) indien Laarman & van Waay voor het einde van de acceptatieperiode een Testrapport (artikel 4.6) ontvangt: op het moment dat de in dat Testrapport genoemde Fouten (artikel 4.7) zijn hersteld, onverminderd de aanwezigheid van Kleine Fouten die volgens artikel 4.7.4 aan acceptatie niet in de weg staan.

4.5.6 Indien de Producten in fasen en/of onderdelen worden afgeleverd en getest, laat de niet-acceptatie van een bepaalde fase en/of onderdeel een eventuele acceptatie van een eerdere fase en/of een ander onderdeel onverlet.

4.5.7 In afwijking van het voorgaande zullen de Producten, indien Opdrachtgever daarvan voor het moment van acceptatie enig gebruik voor productieve of operationele doeleinden maakt, reeds gelden als volledig geaccepteerd vanaf de aanvang van dat gebruik.

4.6 Testrapport

4.6.1 Indien gedurende de acceptatieperiode blijkt dat de Producten Fouten, zoals omschreven in artikel 4.7, bevatten die de voortgang van de acceptatietest belemmeren, zal Opdrachtgever Laarman & van Waay uiterlijk op de laatste dag van de acceptatieperiode door middel van een schriftelijk en gedetailleerd Testrapport

over de Fouten informeren, in welk geval de nog resterende acceptatieperiode onderbroken wordt totdat het Product zodanig is aangepast dat die belemmering is opgeheven.

4.7 Fouten

4.7.1 Onder Fout(en) wordt verstaan het niet voldoen aan de door Laarman & van Waay schriftelijk vastgestelde functionele specificaties en, ingeval van het ontwikkelen van maatwerk Laarman & van Waay Producten, aan de uitdrukkelijk schriftelijk overeengekomen functionele specificaties. Van een Fout is alleen sprake indien deze kan worden aangetoond en kan worden gereproduceerd. Opdrachtgever is gehouden van mogelijke Fouten onverwijld melding aan Laarman & van Waay te maken.

4.7.2 Ieder recht op herstel van Fouten vervalt indien de geleverde Producten door Opdrachtgever in welke vorm of op welke wijze dan ook zijn gewijzigd.

4.7.3 Herstel van Fouten zal plaatsvinden op een door Laarman & van Waay aangewezen locatie. Laarman & van Waay is gerechtigd om tijdelijke oplossingen, noodoplossingen, omwegen en overige probleembepalende maatregelen te implementeren.

4.7.4 Acceptatie van de Producten mag niet worden onthouden op andere gronden dan die welke verband houden met de tussen partijen uitdrukkelijk overeengekomen specificaties en voorts niet wegens het bestaan van Kleine Fouten die operationele of productieve ingebruikname van de Producten redelijkerwijs niet in de weg staan.

4.8 Wijziging Prestatie

4.8.1 Laarman & van Waay mag, in plaats van de door Opdrachtgever bestelde Producten andere Producten leveren, mits de werking en capaciteit niet wezenlijk afwijken van het oorspronkelijk bestelde.

4.8.2 Indien de overeenkomst is aangegaan met het oog op uitvoering door een bepaalde persoon, zal Laarman & van Waay steeds gerechtigd zijn deze persoon te vervangen door één of meer andere personen met dezelfde kwalificaties.

4.9 Garantie

4.9.1 Gedurende een periode van 3 (drie) maanden (Garantieperiode), ingaande op het moment van acceptatie, zal Laarman & van Waay er naar streven Fouten zoals omschreven in artikel 4.7 naar beste weten en kunnen te herstellen, mits Opdrachtgever Laarman & van Waay door middel van een schriftelijk en gedetailleerd rapport over de Fouten informeert binnen de Garantieperiode. Naar eigen inzicht is Laarman & van Waay gerechtigd op haar kosten de Producten te repareren, wijzigen of te vervangen. In het geval van Fouten uit dienstverlening, zal Laarman & van Waay

vervangende dienstverlening verstrekken.

4.9.2 Laarman & van Waay is gerechtigd de gebruikelijke prijzen en kosten in rekening te brengen voor reparatie, wijzigingen of vervanging van de Producten indien Fouten kunnen worden aangemerkt als fouten in algemene zin van Opdrachtgever als gevolg van onzorgvuldig of ondeskundig gebruik dan wel andere oorzaken die niet aan Laarman & van Waay te wijten zijn of indien Opdrachtgever de Fout redelijkerwijs had kunnen ontdekken gedurende de acceptatieperiode.

4.9.3 Onder Garantie valt niet het reconstrueren en/of herstellen van beschadigde of zoek geraakte bestanden en/of gegevens. Laarman & van Waay garandeert niet dat de Producten zullen functioneren zonder onderbrekingen of Fouten, geschikt zijn voor elk door Opdrachtgever voorgenomen gebruik en/of zullen leiden tot het door Opdrachtgever gewenste resultaat gedurende de Garantieperiode en daarna. Elk recht op Garantie vervalt indien Opdrachtgever de Producten wijzigt dan wel doet wijzigen zonder schriftelijke toestemming van Laarman & van Waay.

4.9.4 Na afloop van de Garantieperiode zal Laarman & van Waay niet gehouden zijn Fouten te herstellen, Producten te wijzigen en/of te vervangen, tenzij anders overeengekomen.

4.9.5 De op Derden Producten gegeven Garantie is in ieder geval beperkt tot de door de leveranciers van Derden Producten gehanteerde Algemene Voorwaarden Derden, zoals vermeld in artikel 3.

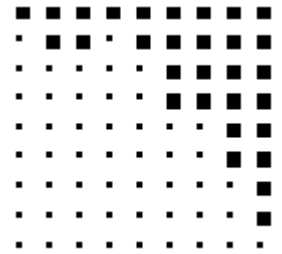
5. PRIJZEN/BETALINGEN

5.1 Prijzen en Betalingen

5.1.1 Alle prijzen zijn exclusief BTW en exclusief eventuele andere heffingen die door de overheid worden opgelegd. De verschuldigde bedragen zullen inclusief BTW en inclusief eventuele heffingen vanwege de overheid in rekening worden gebracht.

5.1.2 Laarman & van Waay zal de door Opdrachtgever verschuldigde bedragen maandelijks deugdelijk gespecificeerd aan Opdrachtgever in rekening brengen. Opdrachtgever zal verschuldigde bedragen binnen 14 (veertien) dagen na factuurdatum betalen zonder tot enige aftrek, schuldvergelijking of verrekening gerechtigd te zijn dan rechtens toegelaten.

5.1.3 Wanneer Opdrachtgever tekortschiet in de nakoming van enige verplichting is Opdrachtgever in gebreke zonder dat daartoe enige nadere sommatie of ingebrekestelling is vereist. Opdrachtgever is aan Laarman & van Waay verschuldigd de kosten, zowel in als buiten rechte, met betrekking tot de invordering van al datgene wat Opdrachtgever aan Laarman & van Waay verschuldigd

is. Buitengerechtelijke incassokosten bedragen 15% van het verschuldigde bedrag met een minimum van Euro 500,- (vijfhonderd). In ieder geval zal over het door Opdrachtgever verschuldigde bedrag vanaf de datum waarop Opdrachtgever in gebreke is maandelijks een rente, met een percentage dat gelijk is aan de wettelijke rente, in rekening worden gebracht.

- 5.1.4** Laarman & van Waay heeft het recht haar werkzaamheden en overige verplichtingen op te schorten, totdat algehele betaling heeft plaatsgevonden, onverminderd de gehoudenheid van Opdrachtgever om aan haar verplichtingen te voldoen.
- 5.1.5** Indien Laarman & van Waay niet in staat is te leveren als gevolg van een verzuim aan de zijde van de Opdrachtgever is Laarman & van Waay gerechtigd maandelijks een 1,5% rentevergoeding in rekening te brengen over het verschuldigde bedrag.
- 5.1.6** De vergoeding voor Onderhoud, Support en eventuele andere jaarlijkse of periodieke vergoedingen zijn als Voorschot verschuldigd op het moment van totstandkoming van de overeenkomst tussen partijen en zal verder voorafgaand aan elk nieuw jaar of andere periode dat de overeenkomst tussen partijen voortduurt deugdelijk gespecificeerd aan Opdrachtgever in rekening worden gebracht.
- 5.1.7** Het verschuldigde bedrag in artikel 5.1.1 kan verhoogd worden met eventuele orderkosten, verzendkosten en kosten van derden. Verhoging kan eveneens plaatsvinden indien werkzaamheden ten behoeve van Opdrachtgever buiten het kantoor van Laarman & van Waay geschieden. Voor werkzaamheden buiten het kantoor van Laarman & van Waay worden uurlozen, reis- en wachttijd vergoedingen, reiskosten en/of kilometervergoedingen, hotelkosten en eventuele andere aan dergelijke werkzaamheden verbonden kosten in rekening gebracht. De reis- en wachttijd vergoeding bedraagt 100% van het dan geldende uurloon. De wijze van vervoer wordt door Laarman & van Waay bepaald. Het voorgaande is eveneens van toepassing op werkzaamheden die buiten Nederland zullen plaatsvinden.
- 5.1.8** Bovenstaande bepalingen laten overige Laarman & van Waay toekomstige rechten op grond van tekortkoming in de nakoming door Opdrachtgever onverlet.

5.2 Prijswijzigingen

- 5.2.1** De tussen Laarman & van Waay en Opdrachtgever overeengekomen prijzen zijn onder meer gebaseerd op de kosten van salarissen, sociale lasten, materialen, en reis- en verblijfkosten etc., alsmede de wisselkoers tussen de Euro, NLG dan wel overige gehanteerde valuta, zoals deze geldt op het moment van het sluiten van de overeenkomst. Laarman & van Waay is gerechtigd ingeval van wijziging van een of meer kostenposten en wijziging van de wisselkoers, de prijzen

aan deze wijziging(en) aan te passen.

- 5.2.2** Laarman & van Waay zal Opdrachtgever de mogelijkheid bieden om kennis te nemen van eventuele prijswijzigingen. Indien Opdrachtgever niet instemt met een prijswijziging is Opdrachtgever slechts gerechtigd de overeenkomst te ontbinden met ingang van de datum dat de prijswijziging van kracht zal zijn, indien de totale prijsverhoging gedurende 1 (één) jaar het door het CBS gepubliceerde inflatiecijfer van het actuele jaar (dan wel het voorafgaande jaar voor prijsverhogingen aangekondigd voor het volgende jaar) met meer dan 5% overschrijdt.

5.3 Fixed Price

- 5.3.1** Bij een Fixed Price afspraak worden de werkzaamheden tegen een van tevoren overeengekomen bedrag verricht.
- 5.3.2** Tenzij Laarman & van Waay een beroep kan doen op artikel 1.6.4 worden meeruren niet in rekening gebracht.

5.4 Nacalculatie

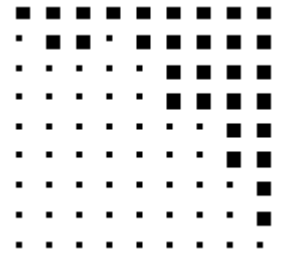
- 5.4.1** Indien afrekening op basis van Nacalculatie zal plaatsvinden betekent dit dat, alvorens Laarman & van Waay aanvangt met de overeengekomen werkzaamheden, een globale inschatting kan worden gemaakt van de te verwachten kosten. Na afloop van de te verrichten werkzaamheden zullen alle daadwerkelijk gemaakte kosten, die verband houden met de werkzaamheden, in rekening worden gebracht. Opdrachtgever is zich er derhalve van bewust dat de mogelijkheid bestaat dat de eerder vastgestelde inschatting lager kan zijn dan de daadwerkelijk gemaakte kosten. Indien vooraf geen tarief is afgesproken zullen werkzaamheden worden verricht op basis van Nacalculatie.

5.5 Voorschot

- 5.5.1** Laarman & van Waay is gerechtigd een voorschot in rekening te brengen. Indien volledige betaling van het voorschot uitblijft is Laarman & van Waay gerechtigd, onverminderd haar overige rechten, de verdere uitvoering van de overeenkomst onmiddellijk op te schorten en is al hetgeen Opdrachtgever aan Laarman & van Waay uit welke hoofde ook verschuldigd is, direct opeisbaar.

5.6 Betalingstermijn

- 5.6.1** Tenzij anders overeengekomen zijn de volgende betalingstermijnen van toepassing op Opdrachtgever:
- Eerste termijn, 30% van het verschuldigde bedrag dient als Voorschot te worden voldaan;
 - Tweede termijn, 40% van het verschuldigde bedrag dient maandelijks in gelijke delen te worden voldaan tussen het moment van aangaan van de overeenkomst en de verwachte (af)levering van het

overeengekomen Product;

- c) Derde termijn, 30% dan wel het restant van het verschuldigde bedrag dient direct na de acceptatie te worden voldaan.

6. INTELLECTUELE EIGENDOMSRECHTEN

6.1 Rechten van Laarman & van Waay en Opdrachtgever

- 6.1.1 Laarman & van Waay heeft het exclusieve recht de Laarman & van Waay Producten verder te ontwikkelen en het gebruik daarvan middels licenties aan derden ter beschikking te stellen.
- 6.1.2 Tenzij er sprake is van Derden Producten, blijven voor elke opdracht door Laarman & van Waay uitgevoerd waar en wanneer dan ook, ongeacht of er sprake is van de levering van een bestaand Product dan wel een nog te ontwikkelen Product, alle daaruit voortvloeiende intellectuele eigendomsrechten, industriële eigendomsrechten en andere rechten bij Laarman & van Waay berusten.
- 6.1.3 Opdrachtgever erkent dat alle huidige en toekomstige intellectuele eigendomsrechten, industriële eigendomsrechten, merken, ontwerpen, andere gelijksoortige rechten en de daaruit voortkomende resultaten en het recht tot deponering, registreren dan wel op andere wijze vastleggen van voornoemde rechten wereldwijd voor de gehele termijn en eventuele verlengingen dan wel vernieuwingen daartoe nu en voor altijd aan Laarman & van Waay zullen toekomen dan wel zullen worden overgedragen.
- 6.1.4 Het is Opdrachtgever niet toegestaan enige aanduiding omtrent intellectuele eigendomsrechten, industriële eigendomsrechten, andere rechten, merken en handelsnamen uit de Producten te verwijderen of te wijzigen, dan wel door een derde dergelijke handelingen te laten verrichten.
- 6.1.5 De intellectuele eigendomsrechten, industriële eigendomsrechten en andere rechten van een Product, dan wel een gedeelte daarvan, kunnen slechts middels schriftelijke akte overgedragen worden aan Opdrachtgever indien Laarman & van Waay deze rechten heeft.
- 6.1.6 Indien Laarman & van Waay, Opdrachtgever dan wel derden functionele verbeteringen dan wel andere wijzigingen in de Producten aanbrengen blijven de op de verbeterde dan wel gewijzigde Producten rustende intellectuele eigendomsrechten, industriële eigendomsrechten en andere rechten in casu ongewijzigd bij Laarman & van Waay berusten dan wel de derde rechthebbende. Indien voornoemde rechten niet bij Laarman & van Waay dan wel derde rechthebbende berusten zal Opdrachtgever kosteloos

zorgdragen voor de overdracht van voornoemde rechten aan Laarman & van Waay dan wel derde rechthebbende.

- 6.1.7 Laarman & van Waay behoudt zich alle intellectuele eigendomsrechten, industriële eigendomsrechten en overige rechten voor met betrekking tot Cursus materiaal en/of documentatie die worden verstrekt. Het is Opdrachtgever nadrukkelijk niet toegestaan het op enigerlei wijze te vermenigvuldigen, aan derden af te staan of in bruikleen te geven. Opdrachtgever dient zorg te dragen dat haar werknemers en/of derden aan voornoemde verplichtingen zullen voldoen.

6.2 Vrijwaring

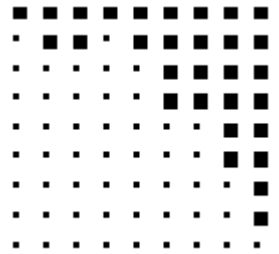
- 6.2.1 Laarman & van Waay zal Opdrachtgever vrijwaren tegen elke actie voor zover deze gegrond is op de stelling dat de Laarman & van Waay Producten inbreuk maken op een in Nederland geldend auteursrecht. Laarman & van Waay zal de bij eindvonnis onherroepelijk vastgestelde kosten en toegewezen schadevergoedingsbedragen betalen, mits Opdrachtgever:

- a) Laarman & van Waay onmiddellijk, doch uiterlijk binnen 10 dagen nadat de gestelde inbreuk op het auteursrecht aan Opdrachtgever ter kennis is gebracht dan wel dat Opdrachtgever daarvan in redelijkheid kennis heeft kunnen nemen, schriftelijk informeert over de vordering, en
- b) de algehele behandeling van de zaak, inclusief onderhandelingen over een schikking aan Laarman & van Waay overlaat.

Indien een dergelijke actie wordt aangespannen of de mogelijkheid daartoe bestaat behoudt Laarman & van Waay zich het recht voor om het licentie-, dan wel sublicentierecht op het Laarman & van Waay Product te verwerven of het Laarman & van Waay Product zodanig te wijzigen dat zij niet langer inbreuk maakt op een in Nederland geldend auteursrecht. Indien naar het oordeel van Laarman & van Waay de voorgaande mogelijkheden redelijkerwijze niet in aanmerking komen kan Laarman & van Waay het geleverde Laarman & van Waay Product terugnemen tegen vergoeding van uitsluitend de voor dit Laarman & van Waay Product reeds betaalde vergoeding verminderd met een redelijke vergoeding voor het van het Laarman & van Waay Product gemaakte gebruik.

- 6.2.2 Laarman & van Waay zal Opdrachtgever niet vrijwaren tegen een actie voor zover:

- a) deze gegrond is op de stelling dat de Derden Producten doorgeleverd aan Opdrachtgever een inbreuk maken op een in Nederland of elders geldend intellectueel eigendomsrecht, industrieel eigendomsrecht dan wel ander recht;
- b) hetgeen geleverd door Opdrachtgever onderdeel is of in samenhang geleverd is met een Product;
- c) Opdrachtgever een wijziging heeft aangebracht in

of aan het Product.

- 6.2.3** Indien tussen Laarman & van Waay en Opdrachtgever overeengekomen is dat de intellectuele eigendomsrechten, industriële eigendomsrechten dan wel andere rechten van een Product dan wel een gedeelte daarvan aan Opdrachtgever zullen worden overgedragen, zal Opdrachtgever Laarman & van Waay vrijwaren tegen elke actie voor zover deze gegrond is op de stelling dat het Product dan wel een gedeelte daarvan inbreuk maakt op een intellectueel eigendomsrecht, industrieel eigendomsrecht dan wel ander recht behorend aan een derde.